
Fra: Morten Wedege <morten.wedege@sysselmanen.no>
Sendt: 21. mars 2019 15:51
Til: Sletsjøe Ida
Kopi: Slettemoen Aud Ingvild; Berit Sagfossen
Emne: SV: Invitasjon til innspillsmøte om miljøkriminalitet

Hei,

Under følger innspill fra Sysselmanen til KLDs innspillsmøte om miljøkriminalitet. Innspillet er i stor grad basert på en forsendelse som ble sendt til Miljødirektoratet i november i fjor, men med noen mindre oppdateringer.

Problembeskrivelse

Hva består kriminaliteten av?

Det er i hovedsak snakk om overtredelser av båndtvangbestemmelser (løse hunder), ferdselsforbud/motorferdselbestemmelser, forstyrrelse av dyreliv (særlig isbjørn), skader på kulturminner, overtredelser begått av fiske/fangstfartøy (herunder brudd på bunntålingsforbud og tungoljeforbud) og forurensningshendelser. Dessuten medbringelse av skjelettdeler (kan være brudd på både kulturminnebestemmelser, CITES-bestemmelser, verneområdebestemmelser eller fallviltbestemmelser). Oftest er det snakk om uaktsomme overtredelser, men også forsettelige er påvist (bl.a. isbjørnforstyrrelse/ulovlig motorferdsel og et eksempel fra noen år tilbake med kulturminnevandalisme). Det er også en del overtredelser av fiskeriregelverket, som f.eks. ulovlig reketåling og manglende rapportering av posisjon og fangst. Vi har også eksempler på at bryting av fjordis med turistfartøy forekommer, og dette kan medføre habitatforringelse for isavhengige arter som sel og isbjørn.

Hvilket omfang har kriminaliteten?

Det påviste omfanget er relativt lavt, men her er det grunn til å anta at det er store mørketall. Oppdagelsesrisikoen er gjennomgående lav med så store ubebodde områder som Svalbard består av. Sysselmanen ser en økning i antall henvendelser om overtredelser, men oftest er bevisituasjonen slik at det ikke er grunnlag for å iverksette etterforskning. På grunn av økt aktivitet er det grunn til å tro at omfanget av overtredelser er økende.

Hvilke miljødelegger resulterer kriminaliteten i/i hvilken grad påvirker kriminaliteten miljømål?

Forstyrrelser av og skader på sårbart dyreliv, slitasjeskader på vegetasjon, bunntåling i forbudte områder som har potensiale for stor skade på havbunnen, brudd på tungoljeforbudet har potensiale for forurensning, skader på kulturminner.

Hvilke grupper begår kriminalitet og hva er holdningen til/motivasjonen for å begå kriminalitet?

Det varierer med typen overtredelser. Båndtvangbestemmelsene brytes naturlig nok oftest av fastboende, mens forstyrrelse av isbjørn kan gjelde både tilreisende og fastboende. Bunntålingsforbud er overtrådt både av norsk og av utenlandske fartøy. På grunn av lave tall er det ikke mulig å foreta en mer inngående analyse.

Hvor skjer kriminaliteten?

Overtredelser av båndtvangbestemmelser skjer i stor grad i nærheten av bosetningene, mens øvrige overtredelser er spredt over hele øygruppen. Igjen er nok oppdagelsesrisikoen lavere desto lenger unna bosetningene man befinner seg.

Beskrivelse av innsatsen i dag.

Sysselmannen jobber aktivt med informasjon om regelverk til både fastboende og tilreisende. Særlig fokus er gitt til reiselivsnæringen, der det er tett dialog. Oppsyn i felt er styrket de siste årene, med feltlag om sommeren og om vinteren. Fra og med 2019 har Sysselmannen styrket oppsynet i vinterhalvåret med ukentlige oppsyn i tillegg til feltinspektørene. Videre har Sysselmannen styrket sin tilstedeværelse rundt på øygruppen gjennom økt bruk av Polarsyssel gjennom større deler av året. Sysselmannens nye båt «Fjordsyssel» tas i bruk sommeren 2019 og vil på sikt innebære en styrking av oppsyn og tilstedeværelse i Isfjorden-området i sommerhalvåret.

Politiavdelingen, påtaleansvarlig og miljøvernavdelingen har også tett dialog om oppfølging av de enkelte overtredelser som inntreffer. Det er igangsatt et arbeid for å styrke dette ytterligere, der bl.a. Økokrim nylig har vært oppe for å skape økt bevissthet hos begge avdelinger rundt miljøkriminalitet. En viss skjerping av reaksjoner er påbegynt, blant annet gjennom økt bruk av foretaksstraff. Videre skal vi på Økokrims oppfordring se nærmere på bruken av administrative sanksjonsmidler etter svalbardmiljøloven, for eventuelt å benytte disse på overtredelser som ikke gir grunnlag for straffereaksjoner. Det er også planlagt mer bruk av stikkprøvekontroller på flyplassen, for å avdekke eventuelle forsøk på utførsel av ulovlig fallvilt/trua dyrearter.

Forslag til styrket innsats

Se punktet over om pågående arbeid. Vi forventer å se en styrket innsats når mer av dette kommer mer på plass. Sysselmannen ser behov for skjerping og tydeliggjøring av regelverk, særlig knyttet til ferdse og ulike nye ferdselformer. Dette er en del av den løpende dialogen Sysselmannen har med departementet.

Vi håper dette vil være til nytte og ønsker igjen lykke til med innspillskonferansen.

Vennlig hilsen/Best regards

Morten Wedege

Miljøvernssjef/Head of Environment Protection
Telefon: +47 79 02 43 05/+47 95 82 94 91

Fra: Sletsjøe Ida <Ida.Sletsjoe@kld.dep.no>

Sendt: tirsdag 19. mars 2019 10:14

Til: Morten Wedege <morten.wedege@sysselmannen.no>

Kopi: Slettemoen Aud Ingild <Aud-Ingild.Slettemoen@kld.dep.no>; Berit Sagfossen <berit.sagfossen@sysselmannen.no>

Emne: SV: Invitasjon til innspillsmøte om miljøkriminalitet

Hei,

Et skriftlig innspill fra Sysselmannen vil være veldig nyttig for oss, så det tar vi gjerne imot.

Med vennlig hilsen

Ida Sletsjøe

Seniorrådgiver

Samfunns- og virkemiddelseksjonen

Naturforvaltningsavdelingen

Klima- og miljødepartementet

Fra: Morten Wedege <morten.wedega@sysselmannen.no>

Sendt: 18. mars 2019 13.27

Til: Larsen Jan Erik Torfinn <Jan-Erik-Torfinn.Larsen@kld.dep.no>

Kopi: Berit Sagfossen <berit.sagfossen@sysselmannen.no>

Emne: SV: Invitasjon til innspillsmøte om miljøkriminalitet

Hei,

Sysselmannen på Svalbard takker for invitasjon til innspillsømte om miljøkriminalitet. Vi har dessverre ikke anledning til å delta denne gangen, men mener dette er et viktig og interessant møte, og vi vil gjerne høre mer om dette temaet i etterkant.

Dersom det er ønskelig med et kort skriftlig innspill fra Sysselmannen, ber vi om snarlig tilbakemelding på dette.

Vi ønsker lykke til med arrangementet.

Vennlig hilsen/Best regards

Morten Wedege

Miljøvernsjef/Head of Environment Protection

Sysselmannen på Svalbard/The Governor of Svalbard
P.O.Box 633, N-9171 Longyearbyen
Telefon: +47 79 02 43 05/+47 95 82 94 91

morten.wedega@sysselmannen.no
www.sysselmannen.no